

Notitie

Protocol Medicatiegebruik leerlingen Yulius Onderwijs

Versie: 1.0

Datum: 18 juli 2018

Contact Directie Onderwijs

T 088-4056401

directie.onderwijs@yulius.nl

Inleiding

Yulius Onderwijs biedt onderwijs aan kinderen met psychische problematiek. Veel van onze leerlingen gebruiken hiervoor medicatie die door een arts is voorgeschreven. Soms moet deze medicatie ook onder schooltijd worden toegediend. Leerkrachten krijgen dan ook regelmatig het verzoek van ouder(s)/verzorger(s)¹ om hun kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. Voor kinderen die (dag)klinisch in behandeling zijn bij Yulius of een andere zorginstelling geldt dat de groepsleiding of de behandelverantwoordelijke de leerkracht verzoekt de medicatie onder schooltijd te verstrekken.

Daarnaast worden de onderwijsmedewerkers soms geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn. Meestal is dit meestal met eenvoudige middelen te verhelpen. Denk aan hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van onderwijspersoneel gevraagd, zoals het geven van sondevoeding of het toedienen van een zetpil.

De schoolleiding en de individuele medewerkers aanvaarden met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Onze medewerkers zijn daarvoor namelijk meestal niet gekwalificeerd.

Het is van groot belang dat we zeer zorgvuldig handelen. Dit in het belang van de gezondheid van kinderen. Maar ook in verband met de aansprakelijkheid, vooral omdat medicatie bij verkeerd gebruik gezondheidsrisico's met zich mee kan brengen.

Als een medewerker een medische handeling verricht, moet hij of zij dat kunnen. En hij of zij² moet weten dat hij aansprakelijk gesteld kan worden voor een fout of vergissing.

Let op: medewerkers van Yulius Onderwijs verrichten geen voorbehouden handelingen, zoals intraveneus toedienen van medicijnen.

Dit protocol is een aanvulling op het Beleidsplan Veilige school en is bindend voor alle medewerkers van Yulius Onderwijs, tenzij andere afspraken gemaakt zijn met de zorginstelling waarmee de school samenwerkt.

¹ Voor de leesbaarheid van het stuk wordt hierna gesproken over ouders wanneer ouder(s) of verzorger(s) bedoeld worden.

² Voor de leesbaarheid spreken we in het vervolg van 'hij' als we hij of zij bedoelen.

Verantwoordelijkheden

In dit protocol wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen die (dag)klinisch in behandeling zijn bij Yulius of een andere zorginstelling en leerlingen voor wie dit niet geldt.

Voor leerlingen die **niet (klinisch) in behandeling** zijn geldt het volgende:

Ouders zijn altijd eindverantwoordelijk voor:

- het verzoek medicatie te verstrekken en het ondertekenen van het toestemmingsformulier toediening medicatie (zie bijlage 1).
- het verstrekken van de juiste en de juiste hoeveelheid medicijnen aan de Yulius Onderwijslocatie;
- het op de juiste wijze en momenten toedienen van de medicatie aan de leerling onder schooltijd door de leerkracht;
- het tijdig doorgeven van wijzigingen in medicatie en/of dosering.

De leerkracht is verantwoordelijk voor:

- het op de juiste manier bewaren van de medicatie. Dit gebeurt in een afgesloten kast of lade in de klas of in een daarvoor aangewezen afgesloten ruimte;
- het verstrekken van de medicatie aan de leerling op de voorgeschreven tijdstippen;
- het aftekenen van de gegeven medicijnen op het daarvoor bedoelde aftekenformulier (zie bijlage 2).

Voor leerlingen die **(dag)klinisch in behandeling** zijn, geldt het volgende: groepsleiding en/of de (hoofd)behandelaar is eindverantwoordelijk voor

- het verstrekken en het op de juiste wijze en momenten toedienen van de medicatie aan de leerling onder schooltijd.

De leerkracht is verantwoordelijk voor:

- het op de juiste manier bewaren van de medicatie. Dit gebeurt in een afgesloten kast of lade in de klas of in een daarvoor aangewezen afgesloten ruimte;
- het verstrekken van de medicatie aan de leerling op de voorgeschreven tijdstippen;
- het aftekenen van de gegeven medicijnen op het daarvoor bedoelde aftekenformulier.

Werkwijze verstrekken van medicatie op verzoek van ouders

We werken op de volgende manier bij het verstrekken van medicatie aan leerlingen³:

Vooraf

1. Een arts schrijft het gebruik van medicatie door een leerling onder schooltijd voor. Ouders melden dit bij de orthopedagoog van de Yulius-school van hun kind.
2. De orthopedagoog vraagt ouders het toestemmingsformulier toediening medicatie (zie bijlage 1) in te vullen. Dit gebeurt bij start van het medicatiegebruik en/of bij aanmelding op de Yulius-school.
Let op: als een leerling nieuwe medicijnen krijgt, kan het zijn dat bijvoorbeeld de dosering wordt aangepast. Ouders zijn ervoor verantwoordelijk dit aan de orthopedagoog door te geven en de dosering in de medicatiedoos aan te passen.
Let op: medewerkers van Yulius Onderwijs verstrekken geen medicatie waarvan de toediening valt onder de zogenaamde voorbehouden handelingen (denk aan medicatie die intraveneus wordt toegediend).
3. Ouders vullen het toestemmingsformulier toediening medicatie in. Ze geven het ondertekende formulier aan de orthopedagoog. Deze bewaart het formulier in het dossier van de leerling.
4. Indien ouders, de orthopedagoog en de leerkracht in samenspraak besluiten dat een leerling zelf zijn medicatie inneemt, dan moeten ouders hiervoor schriftelijk toestemming verlenen. Deze toestemmingsverklaring wordt eveneens bewaart in het dossier van de leerling.
5. Ouders geven de leerkracht een instructie over welke medicijnen de leerling moet krijgen op welk tijdstip. Daarbij leggen zij uit hoe het medicijn moet worden toegediend. Ouders kunnen ook een arts/behandelaar of een medewerker van een zorginstelling vragen de instructie te geven.
6. Bij de verstrekking van de medicatie door de ouder aan de leerkracht dient de naam, geboortedatum en dosering duidelijk vermeld te zijn op de verpakking.
7. Zolang ouders (nog) geen toestemmingsverklaring hebben ingevuld, verstrekken onze medewerkers nog geen medicatie. Wanneer de school inschat dat het niet innemen van de medicatie een risico is voor het kind of zijn omgeving, stuurt de schooldirecteur de leerling dan voor de duur van die schooldag naar huis met huiswerk. Zie ook paragraaf 'Problemen met het innemen van medicatie'.

³ Voor leerlingen die (dag)klinisch in behandeling zijn geldt dat waar in deze paragraaf 'ouders' staat, groepsleiding en/of de behandelaar verantwoordelijk is.

8. Ouders zijn verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen in de voorgeschreven medicatie. Ouders vullen daarvoor een wijzigingsformulier in. Indien nodig geven zij de leerkracht nieuwe instructies.
9. Aan de start van elk schooljaar wijst de school de ouders op het wijzigingsformulier. De school vraagt ouders in ieder geval opnieuw toe te dienen medicatie door te geven.

Verstrekken van medicatie

10. Ouders geven de medicatie dagelijks, wekelijks of maandelijks in afgemeten hoeveelheden in een **medicatie**doos af aan de leerkracht. Ouders moeten de medicatie in de juiste hoeveelheden in het vakje bij het juiste tijdstip in de medicatie
11. Een leerling ouder dan 16 jaar mag, op verzoek van ouders en in overleg met de orthopedagoog, zelf zijn/haar medicatie meenemen naar school. Hiervoor dienen ouders hun kind wel te machtigen.
12. Een leerling jonger dan 16 jaar mag zelf geen medicatie meenemen naar school. In dat geval maken de ouders afspraken met de orthopedagoog en de leerkracht over het afgeven van de medicatie.
13. De leerkracht bewaart de medicatie
14. De vaste leerkracht van de leerlingen reikt de medicatie uit aan de leerling. Is hij afwezig, dan doet de vervangende leerkracht dit. De leerling moet de medicatie direct innemen in het bijzijn van de leerkracht.
15. De leerkracht tekent de uitgereikte medicatie af op de medicatielijst van de leerling (bijlage 2). Leerlingen vanaf 16 jaar tekenen zelf af wanneer zij medicatie gekregen hebben. Zij doen dit op een aparte aftekenlijst voor leerlingen (bijlage 3).
16. Als de leerkracht vragen heeft over de medicatie of er is iets niet duidelijk, dan vraagt hij (telefonisch) om verduidelijking aan ouders.
17. Bij het toedienen van medicatie in druppelvorm is het verplicht om de uitgezette dosering te laten controleren door een collega. Bij twijfel worden de ouders geraadpleegd. Als een leerling in behandeling is bij Yulius of een andere zorginstelling, kunnen hierover afspraken gemaakt worden met groepsleiding.
18. Als de medicatie
19. Indien de leerling de Yulius Onderwijslocatie verlaat, overhandigt de leerkracht de medicatie
20. Yulius Onderwijs bewaart alle toestemmingsverklaringen in het dossier van de leerling. Dit tot maximaal drie maanden nadat de leerling Yulius Onderwijs verlaten heeft. Aftekenlijsten worden tijdens het lopende schooljaar bewaard in

de klassenmap. Daarna worden deze nog gedurende drie maanden bewaard in het dossier van de leerling.

Problemen met het innemen van medicatie

21. **Een leerling heeft medicatie thuis (mogelijk) niet ingenomen:**

Soms blijkt in de taxi of bij aankomst op school dat een leerling zijn medicatie niet heeft ingenomen, doordat de leerling dat vertelt of uit diens gedrag. De school belt dan naar ouders met de vraag de medicatie alsnog te komen verstrekken. Dit gebeurt ook als niet zeker is of de leerling zijn medicatie heeft ingenomen. Wanneer ouders niet kunnen komen en/of wanneer de school inschat dat dit een risico is voor het kind of zijn omgeving, stuurt de schooldirecteur de leerling dan voor de duur van die schooldag naar huis met huiswerk. Als dit extra kosten met zich meebrengt, verhalen we deze op de ouders of de meerderjarige leerling.
22. **Een leerling weigert medicatie op school in te nemen:**

Weigert de leerling de medicatie in te nemen? De leerkracht vult dit dan in op de aftekenlijst (datum en tijd). De leerkracht licht dan zo snel mogelijk de ouders⁴ en het CvB in. De leerling moet de geweigerde medicatie direct teruggeven aan de leerkracht. Vertoont de leerling onhandelbaar gedrag vanwege het niet innemen van de medicatie? De schooldirecteur stuurt hem dan voor de duur van die schooldag naar huis, met huiswerk. Als dit extra kosten met zich meebrengt, verhalen we deze op de ouders of de meerderjarige leerling.
23. **Overige probleemsituaties:**

Ook in andere crisissituaties licht de leerkracht de ouders² en het CvB in. Bijvoorbeeld als een leerling geen, te weinig, te veel of verkeerde medicatie heeft meegekregen of als hij heeft overgegeven. De leerkracht informeert de ouders en de orthopedagoog. Bij geen of te weinig medicatie zijn ouders ervoor verantwoordelijk dat de juiste dosering op school wordt gebracht. Bij ernstige incidenten licht de leerkracht direct de schooldirecteur in. In geval van bijvoorbeeld bijwerkingen of als de leerling ziek wordt, belt de leerkracht de huisarts van de leerling of het landelijke alarmnummer 112.
24. De leerkracht mag medicatie nooit op eigen initiatief in een andere dosering of op andere tijden dan de aangegeven momenten toedienen.
25. De leerkracht meldt fouten bij de verstrekking van medicatie te allen tijde in het incidentmeldsysteem.

⁴ Indien een leerling (dag)klinisch in behandeling is bij Yulius of een andere zorginstelling, wordt ook de groepsleiding en/of de behandelaar hierover geïnformeerd.

De ouders zijn altijd verantwoordelijk en aansprakelijk bij fouten met betrekking tot het verstrekken van medicatie.

Bijlage 1

Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Toestemmingsformulier voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijnen aan:

Naam leerling	
Geboortedatum	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Naam ouder(s)/verzorger(s)	
Telefoon thuis	
Telefoon werk	
Mobiele telefoon	
Wie kunnen we waarschuwen bij calamiteiten als u niet bereikbaar bent?	
Relatie tot de leerling	
Telefoonnummer	
Naam van de arts(en) die de medicijnen heeft (hebben) voorgeschreven	
Telefoonnummer	
Medicatie	

Naam medicijn 1	
Het medicijn is nodig voor	
Zijn er bijzondere risico's of bijwerkingen bekend van dit medicijn? Bijvoorbeeld veranderingen in hartritme of epileptische aanvallen. Wat moet school dan doen?	
Het medicijn:	☐ dient dagelijks te worden toegediend om: Uur uur Uur ☐ mag alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):
Dosering van het medicijn:	
Wijze van toedienen	
Wijze van bewaren	
Naam medicijn 2	
Het medicijn is nodig voor	
Zijn er bijzondere risico's of bijwerkingen bekend van dit medicijn?	
Het medicijn:	☐ dient dagelijks te worden toegediend om: Uur uur Uur ☐ mag alleen worden toegediend in de volgende

	situatie(s):
--	--------------

Dosering van het medicijn:	
Wijze van toedienen	
Wijze van bewaren	
Naam medicijn 3	
Het medicijn is nodig voor	
Zijn er bijzondere risico's of bijwerkingen bekend van dit medicijn? Wat moet school dan doen?	
Het medicijn:	☐ dient dagelijks te worden toegediend om: Uur uur Uur ☐ mag alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):
Dosering van het medicijn:	
Wijze van toedienen	
Wijze van bewaren	

Ondergetekende geeft hiermee aan:

Yulius-school	
Naam leerkracht	

toestemming voor het toedienen van bovengenoemde medicijnen nadat deze een medicijninstructie heeft ontvangen:

Naam	
Datum	
Plaats	
Handtekening	

Let op: Komt uw kind op school en heeft hij/zij zijn medicijnen niet ingenomen? Dan bellen we u om het medicijn alsnog te komen toedienen. Als wij daarvoor kosten moeten maken, brengen we die bij u in rekening. We bellen u ook als uw kind een medicijn weigert in te nemen. Is uw kind onhandelbaar doordat hij/zij het medicijn niet heeft ingenomen? Dan kan het zijn dat we hem of haar voor de rest van de dag naar huis sturen. Als we daarvoor extra kosten maken, brengen we die ook bij u in rekening.

Geeft u wijzigingen a.u.b. meteen door aan Yulius Onderwijs.

Handtekening voor akkoord Yulius Onderwijs:

Naam	
Functie	
Datum	
Plaats	
Handtekening	

MEDICIJNINSTRUCTIE

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen

Naam Medicijn	
Naam Medicijn	
Naam Medicijn	
Naam Medicijn	

op:

Datum	
Door (naam)	
Functie (indien van toepassing)	
Instelling (indien van toepassing)	
Handtekening	
Aan (naam)	
Functie	
Yulius-school	
Handtekening	

BIJLAGE 2: Aftekenlijst Medicatie leerkracht

Naam leerkracht:

Naam leerling:

Week:	(Weeknr of data invullen)	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Tijd	Medicijn	Paraaf leerkracht	Paraaf leerkracht	Paraaf leerkracht	Paraaf leerkracht	Paraaf leerkracht
08.00						
10.00						
11.00						
12.00						
13.00						
14.00						
15.00						

BIJLAGE 3: Aftekenlijst Medicatie leerling

Te gebruiken door leerlingen van 16 jaar en ouder

Naam leerkracht:

Naam leerling:

Week:	(Weeknr of data invullen)	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Tijd	Medicijn	Paraaf leerling	Paraaf leerling	Paraaf leerling	Paraaf leerling	Paraaf leerling
08.00						
10.00						
11.00						
12.00						
13.00						
14.00						
15.00						